

Os (Fórum občianskej spoločnosti)

2006 (číslo 1-2 a 3-4)

- **Jozef Tancer:** *Pamäť a kánon: Apológia literárnych suvenírov* (1 – 2, s. 34 – 41)
 - **Jorge Borges:** *Funes, muž so zázračnou pamäťou*
 - Myslieť (...) znamená zabudnúť na rozdiely, zovšeobecňovať, abstrahovať.
- **Ibn Warraq:** *Proč nejsem muslim* (3 – 4, s. 38 – 64)
 - (...) Pokud spolu dvě strany nesouhlasí, pak to může znamenat, že se mýlí jedna z nich, nebo že se mýlí obě. Tak to vidí člověk s kritickým postojem. Neznamená to ale, jak se domnívá relativista, že oba mohou mít stejně pravdu. Nepochybně se mohou oba stejně mýlit, i když ne nutně. Kdokoli ale říká, že stejně se mýlit znamená mít stejně pravdu, si jen hraje se slovy nebo s příklady.
Stát se sebakritickým je velký krok kupředu: naučit se připouštět, že ten druhý může mít pravdu – víc než já. Je v tom ale velké nebezpečí: můžeme dospět k závěru, že má pravdu i on i my. Tento postoj vypadá skromně a sebakriticky, to je ale pouhé zdání. Mnohem pravděpodobnější je, že obě strany (...) se mýlí. Sebakritičnost by tedy neměla být zástěrkou lenosti a přijímání relativismu.
- **Zdzisław Łapiński:** *Prekročiť formu* (3 – 4, s. 70 – 78, diskusia s arcibiskupom Józefom Życińskim a novinárom Adamom Michnikom)
 - **(asi) Etienne Gilson**
 - (...) pre kresťana má ateizmus hodnotu v tom, že očisťuje jeho vieru.
- **Tomáš Halík:** *Strmá a úzká cesta: Je Evropa nekřesťanská a nenáboženská?* (3 – 4, s. 156 – 161)
 - Už v antickém Římě, kde se pojem religio – který nemá přesný ekvivalent v mimoevropských kulturách – vynořil, nebylo religio žádné hledání posledního smyslu života, nýbrž spíše souborem rituálů a symbolů, vyjadřujících společný posvátný základ státu. Proto dissent vůči „bohům, které uznává stát“ byl v antice politickým zločinem, jak dokládá proces proti Sokratovi či pronásledování raného křesťanství.
 - Náboženství vždy souvisí s mocí – a jedním z nejvýraznějších nástrojů moci je jazyk. Mocí religia je především schopnost poskytnout společný jazyk, vyjadřující zkušenost a životní pocit většiny lidí.